

ÅRSREDOVISNING
2016/2017

Förvaltningsberättelse

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören i OK ekonomisk förening, org nr 702000-1660, med säte i Stockholm avger härmed årsredovisning och concernredovisning för verksamhetsåret 2016-03-01–2017-02-28. Moderföreningens resultat- och balansräkning jämte koncernens resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på ordinarie föreningsstämma.

RESULTAT

Koncernens intäkter för verksamhetsåret uppgår till 7 687 Mkr (9 368 Mkr). Merparten av koncernens bilbolag avyttrades i början av verksamhetsåret, vilket förklarar minskningen av intäkterna jämfört med föregående år.

Rörelseresultatet för koncernen uppgår till 539 Mkr (116 Mkr).

Den positiva avvikelser jämfört med föregående år förklaras till största del av förbättringen av OKQ8-koncernens resultat. Vår andel av OKQ8-koncernens resultat uppgår till 481 Mkr (177 Mkr). Det uppåtgående världsmarknadspriset på oljeprodukter har medfört en lagervinst vilket är den stora orsaken till resultatförbättringen.

Bilhandelns avveckling har en positiv påverkan på koncernens rörelseresultat. Årets rörelseresultat uppgår till –24 Mkr (–78 Mkr). Fastighetsverksamheten har ett rörelseresultat som är lägre än föregående år, 15 Mkr (38 Mkr). Energiverksamheten som helhet har för första gången ett positivt rörelseresultat 3 Mkr (–44 Mkr). Resultatförbättringen består till största delen av att fabriken i Helsinge avvecklats som tidigare bidrog till ett negativt resultat. Avvecklings- och nedskrivningskostnader belastade föregående verksamhetsår med –42 Mkr.

Mediaverksamheten fortsätter att leverera positiva rörelseresultat som för verksamhetsåret uppgår till 6 Mkr (3 Mkr). Ytterligare kostnads-effektivisering och nya produkter har varit grunden i resultatförbättringen. Konsult- och förvaltningsverksamheten i Bedege AB, har gjort det bästa resultatet i bolagets historia. Rörelseresultatet uppgår till 12 Mkr (8 Mkr). Flera betydelsefulla förvaltningsprojekt har initierats under verksamhetsåret samtidigt som organisationen effektiviserats och en ny stor skandinavisk kund tillkommit.

Koncernens finansnetto uppgår till 152 Mkr (–20 Mkr). Här återfinns två engångsposter under verksamhetsåret. Koncernresultatet av de bilrelaterade bolagsförsäljningarna uppgår till 175 Mkr och en nedskrivning av värdet på andelarna i SEKAB med –24 Mkr.

Koncernens skatt uppgår till –68 Mkr (–2 Mkr). Avvikelsen beror främst på att moderbolaget tagit bort en uppskjuten skatt (–49 Mkr) i samband med avvecklingen av bilhandeln.

Koncernens resultat efter skatt uppgår till 622 Mkr (94 Mkr).

Moderbolagets nedskrivningar av aktier i dotterbolag har under verksamhetsåret skett med –66 Mkr (–40 Mkr). Moderbolaget har erhållit utdelningar från OK-Q8 AB om 150 Mkr (150 Mkr), från Fastighetsaktiebolaget Norrtull om 135 Mkr (0 Mkr) och från Bra Bil AB om 2 Mkr (2 Mkr).

VERKSAMHETEN

OK ekonomisk förening ägs av cirka 740 000 medlemmar. Verksamheten bedrivs i intressebolag samt dotterbolag där det största bolaget

är OK Detaljhandel AB som verkar inom drivmedel och stationsrörelse. Övriga bolag verkar inom media, energi, greentech, fastigheter, konsult och förvaltning samt bilhandeln. I moderföreningen förvaltas medlemmarnas inlåning som utgör en väsentlig del av föreningens finansiering. I enlighet med gällande lag är inlåningsverksamheten registrerad hos Finansinspektionen.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER RÄKENSKAPSÅRET

Drivmedel- och stationsrörelsen

Världsmarknadspriserna på råolja har fluktuerat väsentligt över verksamhetsåret, och är vid utgången av verksamhetsåret markant högre än vid årets början. Som en följd av detta har de skandinaviska priserna på drivmedel ökat kraftigt, vilket lett till en lagervinst. Det ökade världsmarknadspriset på oljeprodukter har också medfört högre inköpspriser för OKQ8. Försäljningsvolymerna har varit stabila under verksamhetsåret jämfört med fjolåret. Enhetsmarginalerna på drivmedel är fortsatt goda och det i kombination med god kostnadskontroll har bidragit till ett bra resultat.

Det råder fortsatt intensiv priskonkurrens på drivmedel på de danska servicestationerna. Den svenska marknaden är mer stabil. Den pågående förskjutning av volym från det bemannade till det obemannade nätverket har fortgått under verksamhetsåret.

Media

Trots att två paperstidningar lagts ner under året, Riksettan i Sverige och Camper i Finland, ligger förlagsbolagets totala omsättning i linje med föregående år. Satsningen på digital media fortsätter enligt plan. Antalet veckovisa nedladdningar av Vi Bilägare podcast har ökat kraftigt under året. Förlagets content marketing-verksamhet, IC-Factory, som startades för två år sedan har nu en stabil kundbas.

Konsult och förvaltning

En ny stor skandinavisk kund har tillkommit och flera betydelsefulla förvaltningsprojekt för befintliga kunder har initierades under verksamhetsåret. Organisationens effektiviserats och kompetensutvecklats.

Fastigheter

I samband med bilhandelns avveckling har samtliga bilfastigheter avyttrats under verksamhetsåret. Föregående verksamhetsår förvärvades en fastighet som har tillträtts under året. Fortsatta investeringar har gjorts för att effektivisera fastighetsförvaltningen.

Energi

Under verksamhetsåret lades verksamheten i Helsinge Pellets AB ner och hela lagret avvecklades. Maskinparken har monterats ned och hyreskontraktet för verksamheten har avslutats. Lokalerna har återställts och godkänts av hyresvärd vid återlämnandet.

Det senaste året har Pelletverksamheten vänt verksamheten och gått från ett negativt resultat till ett positivt resultat för första gången sedan verksamheten startades i januari 2004. Detta beror bland annat på ökad försäljning via varuhuskedjan Jula, fördubbling av ströpelletsvolymen och ökad export till Danmark, som är den största marknaden i Norden för träpellets.

Moderföreningen

Moderföreningen har ökat sitt innehav i greentech-bolaget Charge-Amps AB från 10% till 14,5% av aktierna. Kooperativa Förbundet (KF) har under verksamhetsåret återbetalt förlagslån vilket gav 198 Mkr i likviditet.

OK ekonomisk förening beslutade på föreningsstämman en kod för verksamhetsstyrning. Som en följd av detta infördes nya arbetsordningar för funktioner inom föreningen.

Under verksamhetsåret fyllde OK ekonomisk förening 90 år. Detta uppmärksammades främst genom ett jubileumsnummer av OK Magasin, på årsdagen den 20 augusti 2016.

MILJÖPÅVERKAN

OK ekonomisk förening bedriver genom sina dotterbolag tre typer av verksamheter som är anmälningspliktiga enligt miljöbalken. I OK Detaljhandel AB finns dels drivmedelsstationer med en såld årsvolym överstigande 1000 kubikmeter, dels större biltvätthallar. 98% av årsvolymen är såld på anmälningspliktiga drivmedelsstationer och all försäljning av biltvätt sker i bilhallar som har anmälningsplikt. Laxå Pellets AB och Helsinge Pellets AB, pelletsfabriker och pannanläggningar är anmälningspliktig verksamhet. För mer information om miljöpåverkan från dotterbolagen hänvisas till respektive årsredovisning.

RISKER

Intressebolaget OK-Q8 AB's (OKQ8) resultat och ställning påverkas främst av de noterade priserna på raffinerade petroleumprodukter och dollarkursens utveckling. Prisutvecklingen på petroleumprodukter har stor påverkan på lagervärdet.

OK-Q8 AB och dess dotterbolag utsätts även för kreditrisker. Med kreditrisker avses risk för att en kredittagare inte kan fullgöra sina skyldigheter gentemot bolaget. För att minimera kreditrisken genomförs löpande bevakning av utestående fordringar och stora exponeringar. Åldersanalyser utförs regelbundet på kundstockarna. Koncernen har processer för kreditgivning samt effektiva krav och inkassoprocesser för utestående transaktioner. Den kreditprövningsmodell som används är väl beprövad.

Ränterisk påverkar också OKQ8s verksamhet. Ränterisk är risk för förluster vid plötsliga förändringar i ränteläget. OKQ8 har rörliga räntor i både in- och utlåning för att skydda sig mot denna risk.

OKQ8 verkar på två geografiska marknader: den svenska och den danska. På den danska marknaden har det de senaste åren pågått kraftig priskonkurrens mellan drivmedelsstationerna, vilket påverkat lönsamheten negativt. Den svenska drivmedelsmarknaden fortsätter visa god lönsamhet till stor del tack vare bra marginaler på drivmedel.

Moderföreningen med dotterföretag utsätts genom sin verksamhet för olika finansiella risker, inkluderande effekterna av förändringar av priser på låne- och kapitalmarknad och räntesatser.

Styrelsen har i en placeringspolicy fastställt regler för kapitalplaceringar. Verkställande direktören har styrelsens uppdrag att sköta kapitalplaceringar i enlighet med fastställd policy. Övriga frågor av finansiell natur, bland annat upptagande av lån samt köp och försäljning av aktier hanteras av styrelsen.

Koncernens enheter ingår i koncernkontostruktur med vilken dotterföretagens verksamhet finansieras.

Ränterisker

Moderföreningens räntekostnader är till stor del beroende av förändringar i marknadsmässiga räntenivåer då moderföreningen förvaltar medlemmarnas inlåning. Dotterföretagen skall i princip inte ha egna räntebärande tillgångar och skulder med andra än koncern- och intresseföretag.

Kreditrisk

Moderföreningen har en väsentlig del av sina långfristiga räntebärande tillgångar placerade hos intresseföretaget OK-Q8 AB. OK-Q8 AB bedöms ha en hög kreditvärdighet. Dotterföretagen bedöms inte ha väsentlig koncentration av kreditrisker.

Likviditetsrisk

Moderföreningen hanterar likviditetsrisker med försiktighet som utgångspunkt, vilket innebär att bibehålla tillräckliga likvida medel för att täcka tillfälliga fluktuationer i finansieringsbehov i rörelsen. Utöver likvida medel finns tillgängliga medel i form av befintlig checkräkningskredit om 25 Mkr vilken, per balansdagen, ej är utnyttjad. Kvarvarande kredit att utnyttja uppgår således till 25 Mkr. Dessutom har föreningen en ej utnyttjad kreditlina om 75 Mkr.

Dotterföretagen ingår i koncernkontostruktur varmed likviditetsrisken i allt väsentligt anses vara obetydlig. För att hantera och styra likviditetsrisken görs löpande likviditetsprognoser.

FRAMTIDA UTVECKLING

Integrationen av den svensk-danska verksamheten inom OKQ8 är slutförd och har uppnått synergier i termer av IT-system, bemanning, nätverk och overhead-kostnader. Detta ger ett ökat värde för ägare, kunder, leverantörer, anställda och övriga intressenter. Fokus inom OKQ8 är på att erbjuda ett utökat mervärde för kunderna genom att möjliggöra för människor i rörelse. Det sker inte bara genom de förnybara och traditionella drivmedel som erbjuds utan även genom tjänster såsom biltvätt, bilförsäkring, billån, reservdelar e-handel och servering. Tjänstesidan har och kommer att fortsätta utvecklas samtidigt som det är ett digert arbete med bakomliggande lösningar för IT samt nya regleringar och direktiv ifrån myndigheter.

Som ett resultat av svårigheten att anpassa sig till en digital mediavärld fortsätter mediabranschen att ha lönsamhetsproblem. Prenumerations- och annonsintäkter minskar i takt med att de pappersproducerade produkterna tappar i efterfrågan. Koncernens mediabolag har under en längre tid fokuserat på omställning till en mer digital miljö. Denna satsning har gett, och förväntas fortsätta ge, ökade framtida intäktsmöjligheter.

Den svenska pelletsmarknadens utveckling är relativt stabil, då marknaden är relativt välutvecklad vad gäller bioenergi. Europamarknaden för träpellets fortsätter dock att växa. Inte minst gäller detta för vårt grannland Danmark, som står för ca 20% av bolagets omsättning. Produktion, försäljning och resultatnivån förväntas ligga i nivå med innevarande år.

Konsult och förvaltningsbolaget, Bedege AB:s, varumärke har kraftigt stärkts under året. Stor tillförsikt inför den närliggande perioden finns.

Fastighetsbolagen förväntas ha fortsatt god lönsamhet.

FLERÅRSJÄMFÖRELSE

Koncernens och föreningens ekonomiska utveckling i sammandrag. Nyckeltalsdefinitioner framgår av not 1.

KONCERNEN	2016/17	2015/16	2014/15	2013/14
Nettoomsättning, tkr	7 577 207	9 189 971	9 429 294	9 468 736
Resultat efter finansiella poster, tkr	691 112	96 193	97 407	245 514
Soliditet, %	56,4	47,7	48,9	49,2
Avkastning på eget kapital, %	27,1	4,3	4,1	14,9
Avkastning på totalt kapital, %	14,6	3,0	3,3	8,5
Antal årsanställda, st	1 295	1 660	1 695	1 723
MODERFÖRENINGEN				
Nettoomsättning, tkr	1 550	4 229	4 426	4 358
Resultat efter finansiella poster, tkr	226 478	145 288	56 983	105 740
Soliditet, %	38,3	33,1	33,8	34,8
Avkastning på eget kapital, %	24,4	17,1	6,6	11,9
Avkastning på totalt kapital, %	9,2	6,6	3,5	5,6
Antal årsanställda, st	8	8	8	6

FÖRSLAG TILL DISPOSITION AV FÖRETAGETS VINST ELLER FÖRLUST

Koncernens fria egna kapital enligt koncernbalansräkningen uppgår till 407 628 786 kr.

Till föreningsstämmans förfogande står enligt moderföreningens balansräkning 365 267 808 kr.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att dessa vinstmedel disponeras på följande sätt:

Återbäring lämnas med 20 öre per liter drivmedel på bemannade stationer. På obemannade stationer (OKQ8 Minipris) lämnas 5 öre per liter drivmedel. 2,0% lämnas på övriga inköp	40 465 000
På medlemmarnas insatskapital lämnas 2,5% ränta	3 882 041
I ny räkning balanseras	320 920 767
Totalt	365 267 808

Produkter som undantages från återbäring:

Sedelautomat, bilköp, parkering, hotell, resor, Privpack och posttjänster, lotter/spel/biljetter, presentkort, läkemedel, telefonautomater och telefonitjänster, villaolja, el, pellets (vid hemleverans), OKQ8 Villaförsäkring, OKQ8 Back Up försäkring, köp utanför OKQ8-kedjan och hos samarbetspartner – Q8 Danmark och Volvohandeln (Tanka).

Beträffande koncernens och moderföreningens resultat och ställning hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar samt kassaflödesanalyser. Om annat inte särskilt anges redovisas alla belopp i tusental kronor.

Resultaträkningar (Tkr)

	Not	KONCERNEN		MODERFÖRENINGEN	
		16-03-01 -17-02-28	15-03-01 -16-02-29	16-03-01 -17-02-28	15-03-01 -16-02-29
Rörelsens intäkter	4				
Nettoomsättning	5	7 577 207	9 189 971	1 550	4 229
Övriga rörelseintäkter		109 746	177 599	7 574	41 284
Summa intäkter		7 686 953	9 367 570	9 124	45 513
Rörelsens kostnader					
Handelsvaror		-6 285 340	-7 711 884	-	-
Övriga externa kostnader	4, 6, 7	-615 167	-671 894	-24 272	-41 849
Personalkostnader	8	-650 653	-836 508	-8 947	-15 050
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-90 363	-196 038	-806	-13 710
Övriga rörelsekostnader		-3 793	-12 397	-1 163	-1 749
Summa rörelsens kostnader		-7 645 316	-9 428 721	-35 188	-72 358
Andel i intresseföretags resultat efter skatt		497 415	177 242	-	-
Rörelseresultat		539 052	116 091	-26 064	-26 845
Resultat från finansiella investeringar					
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	9	151 946	1 526	240 721	153 326
Ränteintäkter	10	22 398	21 983	23 652	40 392
Räntekostnader	10	-22 285	-43 407	-11 831	-21 585
Summa resultat från finansiella investeringar		152 060	-19 898	252 542	172 133
Resultat efter finansiella poster		691 112	96 193	226 478	145 288
Lämnade och erhållna koncernbidrag		-	-	23 583	-85 538
Skatt	12, 13	-68 794	-1 875	-48 987	-
Årets resultat		622 318	94 318	201 074	59 750
Minoritetens andel av årets resultat		1 783	1 068	-	-
Hänförligt till moderföretagets ägare		620 535	93 249	-	-

Balansräkningar (Tkr)

Tillgångar	Not	KONCERNEN		MODERFÖRENINGEN	
		17-02-28	16-02-29	17-02-28	16-02-29
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Goodwill	14	–	1 446	–	–
Övriga immateriella tillgångar	15	1 185	3 033	210	1 711
Summa immateriella anläggningstillgångar		1 185	4 479	210	1 711
Materiella anläggningstillgångar					
Byggnader och mark	16	164 589	257 720	–	–
Förvaltningsfastigheter	17	113 676	46 109	–	–
Inventarier	18	301 106	337 460	729	1 036
Pågående nyanläggningar	19	3 879	1 048	–	–
Summa materiella anläggningstillgångar		583 250	642 337	729	1 036
Finansiella anläggningstillgångar					
Andelar i koncernföretag	20	–	–	59 469	77 743
Andelar i intresseföretag	21	2 616 912	2 096 573	852 838	685 509
Fordringar hos koncernföretag	22	–	–	–	97 657
Fordringar hos intresseföretag	22	350 000	350 000	350 000	350 000
Andra långfristiga värdepappersinnehav	22	104 551	123 077	60 537	55 562
Uppskjuten skattefordran	13	66 235	128 433	–	48 987
Övriga långfristiga fordringar	22	110 630	75 344	10 000	5 000
Summa finansiella anläggningstillgångar		3 248 328	2 773 427	1 332 843	1 320 458
Summa anläggningstillgångar		3 832 763	3 420 243	1 333 782	1 323 205
Omsättningstillgångar					
Varulager med mera					
Handelsvaror		253 805	529 526	–	–
Kortfristiga fordringar					
Kundfordringar		38 877	96 149	–	–
Fordringar hos koncernföretag		–	–	518 535	768 702
Fordringar hos intresseföretag		45 631	144 930	712	1 082
Skattefordringar		67 891	75 630	46 005	46 005
Övriga kortfristiga fordringar		8 638	212 478	4 129	201 794
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	24	32 862	80 337	10 519	44 848
Summa kortfristiga fordringar		193 899	609 524	579 900	1 062 431
Kassa och bank		723 811	213 910	704 222	184 665
Summa omsättningstillgångar		1 171 515	1 352 960	1 284 122	1 247 096
Summa tillgångar		5 004 278	4 773 203	2 617 904	2 570 301

Balansräkningar (Tkr)

	Not	KONCERNEN		MODERFÖRENINGEN	
		17-02-28	16-02-29	17-02-28	16-02-29
Eget kapital och skulder					
Eget kapital					
Bundet eget kapital					
Insatskapital		155 281	161 821	155 282	161 834
Bundna reserver		2 256 158	1 897 071	481 160	477 266
Summa		2 411 439	2 058 892	636 442	639 100
Fritt eget kapital					
Fritt eget kapital inkl. årets resultat	25	407 629	216 574	365 268	212 448
Summa		407 629	216 574	365 268	212 448
Eget kapital hänförligt till moderföretgets aktieägare		2 819 068	2 275 466	-	-
Innehav utan medbestämmande inflytande		1 932	131	-	-
Summa eget kapital		2 821 000	2 275 597	1 001 710	851 548
Obeskattade reserver		-	-	-	-
Avsättningar					
Avsättning för pensioner	26	-	55 738	-	-
Uppskjutna skatter	13	75 381	67 593	-	-
Övriga avsättningar	27	7 955	30 530	-	-
Summa		83 336	153 861	-	-
Långfristiga skulder					
Skulder till koncernföretag		-	-	2 046	6 096
Övriga långfristiga skulder	28	206 834	182 645	-	4 266
Summa		206 834	182 645	2 046	10 362
Kortfristiga skulder					
Medlemmars sparkonto		1 467 475	1 547 952	1 467 475	1 547 952
Skulder till kreditinstitut		-	-	-	-
Förskott från kunder		8 303	8 437	-	-
Leverantörsskulder		130 689	214 702	927	6 015
Skulder till koncernföretag		-	-	130 118	132 069
Skulder till intresseföretag		2 738	5 025	2 721	3 388
Skatteskulder		3 603	-	-	-
Övriga kortfristiga skulder		73 106	110 728	1 026	489
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	207 194	274 256	11 881	18 478
Summa		1 893 108	2 161 100	1 614 148	1 708 391
Summa eget kapital och skulder		5 004 278	4 773 203	2 617 904	2 570 301

Koncernens förändringar i eget kapital (Tkr)

	Insats- kapital	Bundna reserver	Fritt eget kapital	Eget kapital hänförligt till moder- företagets aktieägare	Minoritet	Summa eget kapital
Eget kapital 2015-02-28	184 666	1 837 191	167 148	2 189 006	- 915	2 188 090
Årets resultat			93 249	93 249	1 068	94 318
Förskjutningar mellan bundet och fritt eget kapital		38 847	-38 847			
Återbäring med mera			-54 487	-54 487		-54 487
Insatskapital	-22 845	21 279		-1 566		-1 566
Omräkningsdifferenser		-246	104	-142	-22	-163
Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner			49 407	49 407		49 407
Eget kapital 2016-02-29	161 821	1 897 071	216 574	2 275 466	131	2 275 597
Årets resultat			620 535	620 535	1 783	622 318
Förskjutningar mellan bundet och fritt eget kapital		355 402	-355 402			
Återbäring med mera			-48 253	-48 253		-48 253
Insatskapital	-6 553	3 894		-2 659		-2 659
Omräkningsdifferenser	13	211	-107	117	18	135
Sålda dotterbolag		-420	-58 312	-58 732		-58 732
Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner			32 594	32 594		32 594
Eget kapital 2016-02-29	155 281	2 256 158	407 629	2 819 068	1 932	2 821 000

I koncernens bundna reserver ingår kapitalandelsfond med 1 736 732 tkr (1 397 575 tkr).

Moderföreningens förändringar i eget kapital (Tkr)

	Insats- kapital	Bundna reserver	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
Eget kapital 2015-02-28	184 679	455 987	207 185	847 851
Årets resultat			59 750	59 750
Återbäring med mera			-54 487	-54 487
Insatskapital	-22 845	21 279		-1 566
Eget kapital 2016-02-29	161 834	477 266	212 448	851 548
Årets resultat			201 074	201 074
Återbäring med mera			-48 254	-48 254
Insatskapital	-6 553	3 894		-2 659
Eget kapital 2017-02-28	155 281	481 160	365 268	1 001 709

Summan av medlemmarnas uppsagda insatser 2016, vilka enligt föreningslagen 4 kap skall utbetalas 2017, uppgår till 1 685 tkr (2 164 tkr).

Kassaflödesanalys (Tkr)

	Not	KONCERNEN		MODERFÖRENINGEN	
		16-03-01 -17-02-28	15-03-01 -16-02-29	16-03-01 -17-02-28	15-03-01 -16-02-29
Den löpande verksamheten					
Rörelseresultat före finansiella poster		539 052	116 091	-26 064	-26 845
Avskrivningar		90 363	193 038	806	2 098
Resultatandelar från intresseföretag		-497 415	-177 242	-	-
Övriga ej likviditetspåverkande poster		-62 482	77 772	-	13 636
		69 518	212 659	-25 258	-11 111
Erhållen ränta		56 523	11 395	57 877	29 803
Erhållna utdelningar		152 160	151 800	152 160	151 800
Erlagd ränta		-24 205	-43 437	-13 751	-21 615
Betald inkomstskatt		4 499	-1 163	-	-
		258 495	331 254	171 028	148 877
Ökning/minskning varulager		-6 097	67 720	-	-
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		203 923	1 999	444 425	120 493
Ökning/minskning kortfristiga rörelseskulder		217 059	19 310	-11 845	79 432
		414 885	89 029	432 580	199 925
Kassaflöde från den löpande verksamheten		673 380	420 283	603 608	348 802
Investeringsverksamheten					
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar		-642	-6 532	-261	-6 532
Sålda immateriella anläggningstillgångar		2 598	6 964	1 162	6 964
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-319 160	-106 530	-	-9 965
Sålda materiella anläggningstillgångar		315 060	32 333	101	6 364
Investeringar i dotterbolag		-77 532	-22 644	-65 500	-46 125
Sålda andelar dotterbolag		133 249	3 419	787	41 111
Investeringar i intressebolag		-167 329	-	-5 000	-3 000
Avyttring/amortering av övriga finansiella anläggningstillgångar		2 535	-43 652	25	-
Ökning/minskning övriga långfristiga fordringar		-42 715	-	-5 000	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-153 936	-136 642	-73 686	-11 183
Finansieringsverksamheten					
Förändringar insatskapital och reservfond		-2 658	-1 566	-2 658	-1 566
Förändring medlemsinlåning		41 368	-22 784	-84 743	-22 275
Förändring av långfristiga fordringar		-	-	-	-
Förändring av långfristiga skulder		-	-	-	-
Förändring av kortfristiga skulder		-	-35 761	-	-499
Utbetald återbäring och insatsränta		-48 253	-54 487	-48 253	-54 487
Erhållet/lämnat koncernbidrag		-	-	125 289	-85 538
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-9 543	-114 598	-10 365	-164 365
Årets kassaflöde		509 901	169 043	519 557	173 254
Likvida medel vid årets början		213 910	44 867	184 665	11 411
Omräkningsdifferens		-	-	-	-
Likvida medel vid årets slut	33	723 811	213 910	704 222	184 665

Bokslutskommentarer och noter, gemensamma för moderbolaget och koncern

Siffror i Tkr om inget annat anges.

NOT 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

OK ekonomisk förenings års- och koncernredovisning upprättas med tillämpning av årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, förutom att materiella anläggningstillgångar finansierade genom finansiell leasing från innevarande räkenskapsår har redovisats brutto med hänsyn tagen till garanterade restvärden som tidigare har netto redovisats. Jämförelseåret har justerats i enlighet med detta innebärande att materiella anläggningstillgångar och räntebärande skulder per 2016-02-29 ökat med 185 Mkr.

Moderföreningen tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan under stycket Moderbolagets redovisningsprinciper.

KONCERNREDOVISNING

OK ekonomisk förening upprättar koncernredovisning. Företag där OK ekonomisk förening innehar majoriteten av rösterna på bolagsstämman och företag där OK ekonomisk förening genom avtal har ett bestämmande inflytande klassificeras som dotterföretag och konsolideras i koncernredovisningen. Dotterföretagen inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen. De exkluderas ur koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör.

Koncernens bokslut är upprättat enligt förvärvsmetoden. Förvärvstidpunkten är den tidpunkt då det bestämmande inflytandet erhålls. Identifierbara tillgångar och skulder värderas inledningsvis till verkliga värden vid förvärvstidpunkten. Minoritetens andel av de förvärvade nettotillgångarna värderas till verkligt värde. Goodwill utgörs av mellanskillnaden mellan de förvärvade identifierbara nettotillgångarna vid förvärvstillfället och anskaffningsvärdet inklusive värdet av minoritetsintresset, och värderas initialt till anskaffningsvärdet.

Mellanhavanden mellan koncernföretag elimineras i sin helhet.

Dotterföretag i andra länder upprättar sin årsredovisning i utländsk valuta. Vid konsolideringen omräknas posterna i dessa företags balans- och resultaträkningar till balansdagkurs respektive avistakurs för den dag respektive affärshändelse ägde rum. De valutakursdifferenser som uppkommer redovisas i ackumulerade valutakursdifferenser i koncernens eget kapital.

INTRESSEFÖRETAGSREDOVISNING

Intresseföretag är företag där moderföretaget direkt eller indirekt innehar minst 20% av rösterna för samtliga andelar eller på annat sätt har ett betydande inflytande. Joint venture verksamheter är sådana där OK ekonomisk förening är part i ett avtalsreglerat samarbete och har ett över verksamheten gemensamt bestämmande inflytande med en eller flera övriga parter. Andelar i intresseföretag som ingår i joint venture verksamheter och övriga andelar i intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden.

UTLÄNDSK VALUTA

Tillgångar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs. Transaktioner i utländsk valuta omräknas enligt transaktionsdagens avistakurs.

INTÄKTER

Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljning redovisas netto efter moms, rabatter och kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta. I koncernredovisningen elimineras koncernintern försäljning.

Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande:

Hysesintäkter: i den period uthyrningen avser

Ränteutdelningar: i enlighet med effektiv avkastning

Erhållen utdelning: när rätten att erhålla utdelning bedöms som säker.

För tjänsteuppdrag på löpande räkning redovisas inkomsten som är hänförlig till ett utfört tjänsteuppdrag som intäkt i takt med att arbete utförs och material levereras eller förbrukas.

INKOMSTSKATTER

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skatteskuld avseende temporära skillnader som hänför sig till investeringar i dotterföretag redovisas inte i koncernredovisningen då moderföretaget i samtliga fall kan styra tidpunkten för återföring av de temporära skillnaderna och det inte bedöms sannolikt att en återföring sker inom överskådlig framtid.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder netto redovisas endast när det finns en legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom förändring i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital. I sådana fall redovisas även skatteeffekten i eget kapital.

FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3 kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärde.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när OK ekonomisk förening blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och koncernen har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelseerna har reglerats eller på annat sätt upphört.

För kortfristiga fordringar och skulder samt likvida medel bedöms, på grund av den korta tiden till förfall, fordringarnas och skuldernas redovisade värden utgöra en tillförlitlig approximation av värdet. För övriga finansiella instrument anges värdet i not till respektive balanspost.

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar redovisas netto efter avdrag för individuell bedömning av eventuellt osäkra fordringar.

Kassa & Bank

I posten Kassa & Bank redovisas banktillgodohavanden. Redovisning sker till nominellt belopp.

Leverantörs- och låneskulder

Finansiella skulder i form av upplåning från medlemmar och kreditinstitut, leverantörsskulder samt övriga finansiella skulder redovisas till nominellt värde.

VARULAGER

Varulagret är upptaget till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Anskaffningsvärdet beräknas enligt först in- först ut-principen. I anskaffningsvärdet ingår förutom avgifter för inköp även utgifter för att bringa varorna till deras aktuella plats och skick.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utranteras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras. För mer information om komponentavskrivningar, se not 2.

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten. Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

I samband med fastighetsförvärv bedöms om fastigheten väntas ge upphov till framtida kostnader för rivning och återställande av platsen. I sådana fall görs en avsättning och anskaffningsvärdet ökas med samma belopp.

Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Koncernens mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av. Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar. Avskrivningar enligt plan fördelas över tillgångarnas bedömda nyttjandeperiod, enligt tabellen på nästa sida:

	Koncernen	Moderföreningen
Goodwill	5–10 år	–
Övriga immateriella tillgångar	3–10 år	3–10 år
Byggnader och markanläggningar	3–75 år	–
Inventarier	3–15 år	3–15 år
Hyrbilar	1–3 år	–

Fastigheter som innehas för långsiktig uthyrning klassificeras i koncernredovisningen som förvaltningsfastigheter med undantag för de fastigheter som till minst 20% används av koncernföretag. Bedömningen baseras på uttyrd yta till koncernföretag i förhållande till total yta.

GOODWILL

Goodwill utgörs av det belopp varmed anskaffningsvärdet överstiger det verkliga värdet på koncernens andel i antingen det förvärvade dotterföretagets nettotillgångar vid förvärvstillfället (förvärvsgoodwill) eller en förvärvat rörelse (inkrämngsgoodwill). Goodwill skrivs av linjärt över den beräknade nyttjandetiden, över 5–10 år. Avskrivning av goodwill redovisas i resultaträkningen i posten av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar. Efter årets avskrivningar per 170228 så finns inga goodwillvärden kvar i koncernen.

NEDSKRIVNING AV ICKE-FINANSIELLA TILLGÅNGAR

När det finns en indikation på att en tillgångs värde minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. Har tillgången ett återvinningsvärde som är lägre än det redovisade värdet, skrivs den ner till återvinningsvärdet. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångarna på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter). För tillgångar, andra än goodwill, som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras. I resultaträkningen redovisas nedskrivningar och återföringar av nedskrivningar i den funktion där tillgången nyttjas.

LEASINGAVTAL

Leasingavtal som innebär att de ekonomiska riskerna och fördelarna med att äga en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till ett företag i OK ekonomisk förenings koncern klassificeras i koncernredovisningen som finansiella leasingavtal. Finansiella leasingavtal medför att rättigheter och skyldigheter redovisas som tillgång respektive skuld i balansräkningen.

Leasingavtal där de ekonomiska fördelar och risker som är hänförliga till leasingobjektet i allt väsentligt kvarstår hos uthyraren, klassificeras som operationell leasing. Betalningar enligt dessa avtal kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

KASSAFLÖDESANALYS

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar. Som likvida medel definieras kassa och bank.

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

Pensionsförpliktelser

Inom koncernen finns såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner.

I avgiftsbestämda pensionsplaner betalar företaget fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och har ingen förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Koncernens resultat belastas för kostnader i takt med att förmånerna intjänas. I förmånsbestämda pensionsplaner utgår ersättning till anställda och före detta anställda baserat på lön vid pensioneringstidpunkten och antalet tjänsteår. Koncernen bär risken för att de utfästa ersättningarna utbetalas. Koncernen redovisar sina förmånsbestämda planer enligt punkterna 57–131 i den internationella redovisningsstandarden IAS 19, ersättningar till anställda.

Den skuld som redovisas i balansräkningen avseende förmånsbestämda pensionsplaner är nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen vid rapportperiodens slut minus verkligt värde på förvaltningstillgångarna. Den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen beräknas årligen av oberoende aktuarier med tillämpning av den s.k. projected unit credit method. Nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen fastställs genom diskontering av uppskattade framtida kassaflöden med användning av räntesatsen för förstklassiga företagsobligationer som är utfärdade i samma valuta som ersättningarna kommer att betalas i med löptider jämförbara med den aktuella pensionsförpliktelsens.

Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande period för förmånsbestämda planer, redovisade som personalkostnader i resultaträkningen förutom när de aktiveras som en del av anskaffningskostnaden för en tillgång, utgörs av ökningen av den förmånsbestämda förpliktelsen, förändringar av ersättningarna, reduceringar och regleringar. Kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder redovisas direkt i resultaträkningen.

Nettoräntan beräknas genom att diskonteringsräntan tillämpas på förmånsbestämda planer och på det verkliga värdet på förvaltningstillgångar. Denna kostnad eller intäkt ingår i räntekostnader respektive ränteintäkter i resultaträkningen.

Aktuariella vinster och förluster till följd av erfarenhetsbaserade justeringar och förändringar i aktuariella antaganden redovisas direkt mot fritt eget kapital under den period då de uppstår

MODERBOLAGETS REDOVISNINGSPRINCIPER

Andelar i dotter- och intressebolag

Andelar i dotterföretag och intresseföretag redovisas enligt anskaffningsvärde-metoden med beaktande av eventuellt nedskrivningsbehov.

Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras som andelar i koncernföretag hos givaren, i den mån nedskrivning inte erfordras.

Nedskrivningsprövning av andelar i dotter- och intressebolag görs löpande under året.

Eftersom moderföreningen innehar mer än hälften av rösterna för samtliga andelar i dotterföretagen redovisas utdelning när rätten att få utdelning bedöms som säker och kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

BOKSLUTSDISPOSITIONER

Förändringar av obeskattade reserver redovisas som bokslutsdispositioner i resultaträkningen. Koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner.

LEASING

Samtliga leasingavtal där företaget är leasetagare redovisas som operationell leasing (hyresavtal), oavsett om avtalen är finansiella eller operationella. Leasingavgiften redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden. Företagets uthyrning av kontorslokaler klassificeras som operationell leasing. Leasingintäkterna redovisas linjärt under leasingperioden.

NYCKELTALSDEFINITIONER

Soliditet – Eget kapital (efter fördelning av obeskattade reserver) och minoritets-intressen i förhållande till totalt kapital.

Avkastning på eget kapital – Resultat före bokslutsdispositioner och skatt i förhållande till genomsnittligt eget kapital efter fördelning av obeskattade reserver.

Avkastning på totalt kapital – Resultat före finansiella kostnader i förhållande till genomsnittligt totalt kapital.

NOT 2 Väsentliga antaganden och uppskattningar

(a) Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill och övriga immateriella tillgångar

Koncernen undersöker varje år om något nedskrivningsbehov föreligger för goodwill, i enlighet med den redovisningsprincip som beskrivs i not 1. Återvinningsvärden för kassagenererande enheter har fastställs genom beräkning av diskonterade kassaflöden. För dessa beräkningar måste ett antal väsentliga antaganden och bedömningar göras. De mest väsentliga uppskattningar som görs är antagande om skälighetsränta samt om prognostiserade framtida kassaflöden. Beroende på verksamhetsgren har en WACC mellan 8,7% och 9,4% använts. Prognoser för framtida kassaflöden baseras på bästa möjliga bedömningar av framtida intäkter och rörelsekostnader, grundade på historisk utveckling, allmänna marknadsförutsättningar, utveckling och prognoser för branschen samt annan tillgänglig information.

Övriga immateriella tillgångar avser främst övervärden i fastigheter. Detta testas utifrån beläggningsgrad och avkastningskrav vid indikation på nedskrivning. Ingen nedskrivning har skett i år.

(b) Aktuariella antaganden

Vid upprättande av de finansiella rapporterna måste företagsledningen och styrelsen göra ett antal bedömningar och antaganden som påverkar beräkningen av koncernens pensionsförpliktelser. För aktuariella antaganden i detalj, se not 26.

(c) Uppskjutna skattefordringar

Koncernen redovisar uppskjutna skattefordringar baserat på bedömningen att underkottsavdrag kommer att kunna utnyttjas. I de fall dessa bedömningar i en framtida period ändras kommer de uppskjutna skattefordringar att förändras.

d) Komponentavskrivningar

Vid bedömningen av vad som anses vara betydande komponenter har det utgått ifrån vad som är en väsentlig andel i procent av en viss investering samt vad som kan anses vara ett väsentligt belopp i kronor. Avseende vad som är en väsentlig andel i procent har det gjorts bedömningen att om en komponent utgör 5%

eller mer av en investering anses den vara väsentlig. Vad som kan anses vara ett väsentligt belopp i kronor anses dock kunna bestämmas utifrån företaget. En uppskattning behöver göras för hur stor en komponent kan vara för att inte resultatet i företaget ska påverkas med mer än 5 % per år vid jämförelse mellan hur resultatet skulle se ut om indelning i komponenter görs eller inte. Om företagets resultat av någon anledning inte ger en lämplig utgångspunkt för beräkning kommer det istället att användas balansomslutning eller nettoomsättning som utgångspunkt för beräkning. Det kan t ex vara om företaget har en väldigt låg marginal, är ett nystartat företag, är tillgångsbaserat eller att resultatet inte avspeglar storleken på rörelsen. Den nivå som då kommer att utgå ifrån är att en komponent är väsentlig om den påverkar företaget med mer än 0,5 % av balansomslutningen respektive nettoomsättningen.

Bedömningen av vad som är en väsentlig skillnad i förbrukning är att om en komponent kommer att bytas ut minst en gång under hela anläggningens nyttjandeperiod så är skillnaden i förbrukning väsentlig. Det innebär att särredovisning av en komponent kommer att ske om nyttjandeperioden för komponenten är 50% eller kortare i jämförelse med nyttjandeperioden för huvuddelen av anläggningen.

Nyttjandeperioden för en tillgång är den period en tillgång förväntas vara tillgänglig att användas för ett företag eller det antal tillverkade enheter eller motsvarande som förväntas bli producerade med tillgången. Utgångspunkten vid bestämmande av nyttjandeperioder är inom vilka intervall olika komponenter förväntas komma att bytas ut. Här måste då även hänsyn tas till vilken slags fastighet det avser samt om olika material etc har använts till liknande komponenter i olika byggnader eftersom det kan medföra olika nyttjandeperioder. Något som även kan påverka nyttjandeperioden är fastighetens geografiska läge.

För att en anläggning ska aktiveras i komponenter ska följande kriterier uppfyllas:

1. Komponentens utgör minst 5 % av totala kostnaden för en viss investering.
2. Komponentens har ett anskaffningsvärde om minst x kr utifrån beräkning på resultat eller balansomslutning/nettoomsättning.
3. Komponentens har en nyttjandeperiod som är kortare än hälften av hela anläggningens nyttjandeperiod.
4. Komponentens har en nyttjandeperiod som är minst tre år.

NOT 3 Kvittning av intäkter/kostnader samt tillgångar/skulder

Ingen kvittning av intäkter/kostnader eller tillgångar/skulder sker vare sig i moderföreningen eller koncernen.

NOT 4 Rörelsens intäkter

Inköp och försäljning mellan koncernföretag

Moderföreningen	2016/17		2015/16	
	2016/17	2015/16	2016/17	2015/16
Inköp från koncernföretag, %	6	5		
Försäljning till koncernföretag, %	10	15		
Inköp från närstående företag, %	51	8		
Försäljning till närstående företag, %	0	8		

Vid inköp och försäljning mellan koncernföretag prissätts varorna till marknadspris.

NOT 5 Nettoomsättningens fördelning på verksamhetsgrenar

	Koncernen		Moderföreningen	
	2016/17	2015/16	2016/17	2015/16
Drivmedel - och Stationsrörelse	7 029 049	6 900 965	–	–
Bilhandel	211 119	1 971 249	–	–
Media	74 568	76 846	–	–
IT-verksamhet	61 745	49 623	–	–
Energi	135 902	153 218	–	–
Fastighetsrörelse	64 218	40 551	–	–
Övriga	606	-2 481	1 550	4 229
	7 577 207	9 189 971	1 550	4 229

NOT 6 Ersättning till revisorerna

	Koncernen		Moderföreningen	
	2016/17	2015/16	2016/17	2015/16
PwC				
Revisionsuppdrag	900	3 946	900	3 311
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	86	266	–	251
Skatterådgivning	–	23	–	23
Övriga tjänster	–	–	–	–
KPMG				
Revisionsuppdrag	1 600	–	1 250	–
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	21	–	21	–
Skatterådgivning	98	–	98	–
Övriga tjänster	–	–	–	–
Summa	2 705	4 235	2 269	3 585

Med revision avses granskningen av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförande av sådana övriga arbetsuppgifter. Allt annat är andra uppdrag.

Moderföreningen har tagit merparten av dotterbolagens revisionsarvoden.

NOT 7 Operationella leasingavtal

Leasingtagare

	Koncernen	
	2016/17	2015/16
Nominella värdet av framtida minimileaseavgifter, avseende icke uppsägningsbara leasingavtal fördelar sig enligt följande:		
Förfaller till betalning inom ett år	259 601	270 003
Förfaller till betalning senare än ett år men inom 5 år	869 509	794 039
Förfaller till betalning senare än fem år	–	–
	1 129 110	1 064 042

Leasingkostnader avseende operationella leasingavtal uppgår under året till följande:

Leasingkostnader	265 076	268 468
------------------	---------	---------

I koncernens redovisning utgörs den operationella leasingen i allt väsentligt av hyrda fastigheter/lokaler. Storleken på de framtida leasingavgifterna baseras bland annat på utvecklingen av konsumentprisindex. Avtalen om hyra av lokaler löper i allmänhet på tre till fem år med möjlighet till tre till femåriga förlängningar. Förutom hyra av lokaler, avser avtalen leasing av inventarier och bilar för transportändamål.

Leasingtagare

	Koncernen	
	2016/17	2015/16
Framtida minimileaseavgifter som kommer att erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	41 284	77 845
Förfaller till betalning senare än ett år men inom 5 år	123 466	136 693
Förfaller till betalning senare än fem år	–	–
	164 751	214 538
Under perioden erhållna variabla leasingavgifter	53 953	73 737

I koncernens redovisning utgörs den operationella leasingen i allt väsentligt av uthyrd fastigheter/lokaler. Storleken på de framtida leasingavgifterna baseras bland annat på utvecklingen av konsumentprisindex. Avtalen om hyra av lokaler löper i allmänhet på tre till fem år med möjlighet till tre till femåriga förlängningar. Förutom hyra av lokaler, avser avtalen leasing av inventarier och bilar för transportändamål.

NOT 8 Medelantal anställda, löner, andra ersättningar och sociala avgifter

	Koncernen		Moderföreningen	
	2016/17	2015/16	2016/17	2015/16
Årsanställda	1 295	1 660	8	8
varav kvinnor, %	50	42	63	75
Löner och andra ersättningar	467 645	600 878		
Sociala kostnader	149 563	185 141		
Pensionskostnader	21 068	43 161		
Summa lönekostnader	638 054	829 181		
– varav styrelse och VD				
Lön	7 150	10 961		
Tantiem	240	97		
Pensionskostnader	1 343	3 067		

Till tidigare VD:ar och styrelseledamöter finns pensionsförpliktelser med 47,1 Mkr (52,7 Mkr).

Med verkställande direktören i moderföreningen har avtal träffats om avgångsvederlag om tolv månadslöner och ålderspension enligt KTP2-plan. Totalkostnad för ålderspension ska vara 35% av aktuell månadslön. Utöver detta omfattas verkställande direktören av KTP sjukpension, premier till kollektiv slutbetalning och premiebefrielseförsäkring, tjänstegrupplivförsäkring samt trygghetsförsäkring för arbetsskada. Kostnaden för dessa ska inte ingå i totalkostnaden på 35%. Pensionsålder är 65 år.

Rörliga löner förekommer inte för moderföreningens ledande befattningshavare. Inom koncernen förekommer rörliga löner som bestäms av respektive dotterbolags resultat, dock utgår max tre månadslöner.

	Koncernen	
	2016/17	2015/16
Antal styrelseledamöter och ledande befattningshavare		
Styrelseledamöter	25	29
varav män, %	64	66
VD och andra ledande befattningshavare	5	9
varav män, %	80	89

Styrelseledamöter samt ledande befattningshavare består av koncernstyrelse samt VD och styrelse i dotterbolagen. Av årsanställda i koncernen är två i Norge. Under året har det varit 4 anställda i Finland. Deras anställningar är dock avslutade per 170228.

NOT 9 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderföreningen	
	2016/17	2015/16	2016/17	2015/16
Realisationsvinst försäljning värdepapper	–	–100	–	–
Realisationsresultat vid avveckling av dotterbolag	–	1 573	–	–35
Utdelning från intressebolag	373	–	152 160	151 800
Realisationsvinst försäljning av dotterbolag	174 993	–	19 061	41 111
Långfristiga ränteintäkter	80	53	–	–
Nedskrivning andelar i intresse/dotterbolag	–23 500	–	–65 500	–39 550
Anteciperad utdelning från dotterbolag	–	–	135 000	–
Summa	151 946	1 526	240 721	153 326

NOT 10 Interna räntor

Moderföreningen	2016/17	2015/16
Ränteintäkter inom koncernen	13 331	26 654
Räntekostnader inom koncernen	–	–

NOT 11 Exceptionella poster

	Koncernen		Moderföreningen	
	2016/17	2015/16	2016/17	2015/16
<i>Exceptionella intäkter</i>	–	–	–	–
<i>Exceptionella kostnader</i>				
Omstruktureringskostnader	889	24 857	–	–

Posten per 170228 avser nedläggning av tidningen Camper i Finland. Per 160229 hade man omstruktureringskostnader i samband med nedläggningen av verksamheter i Bilverksamheten på Grafitivägen AB. Denna post inkluderar även avvecklingskostnader i Helsinge Pellets AB.

NOT 12 Skatt på årets resultat

	Koncernen	
	2016/17	2015/16
Aktuell skatt för året	–5 497	–748
Aktuell skatt hänförlig till tidigare år	–95	–411
Uppskjutna skatt	–63 202	–716
Summa	–68 794	–1 875

	Koncernen	
	17-02-28	16-02-29
Skillnad mellan redovisad skattekostnad och skattekostnad baserad på gällande skattesats		
Redovisat resultat före skatt	691 112	96 193
Skatt enligt gällande skattesats	–152 045	–21 162
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	72 409	–4 972
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	69 733	54 779
Skatt på tidigare års taxeringar	–95	–441
Skattefordringar avseende underskottsavdrag	–66 558	–31 051
Skatteeffekt av återbäring och ränta insatskapital	7 762	972
Summa	–68 794	–1 875

Skattesats
Den gällande skattesatsen är skattesatsen för inkomstskatt i koncernen. Skattesatsen är 22% (22%).

NOT 13 Uppskjuten skatt

	Koncernen		Moderföreningen	
	17-02-28	16-02-29	17-02-28	16-02-29
Årets uppskjutna skattekostnad/-intäkt				
Uppskjuten skattekostnad				
- temporära skillnader	-63 628	-9 030	-48 987	-
Uppskjuten skatteintäkt				
- temporära skillnader	426	8 314	-	-
Uppskjuten skatt i resultaträkningen	-63 202	-716	-48 987	-

Skattemässiga underskottsavdrag uppgår totalt till 674 mkr (612). Av detta belopp har 14 mkr (256) beaktats vid beräkning av uppskjuten skattefordran.

Temporära skillnader

Temporära skillnader föreligger i de fall tillgångars eller skulders redovisade respektive skattemässiga värden är olika. Temporära skillnader avseende följande poster har resulterat i uppskjutna skatteskulder och uppskjutna skattefordringar:

	Koncernen		Moderföreningen	
	17-02-28	16-02-29	17-02-28	16-02-29
Uppskjutna skattefordringar				
Underskottsavdrag	3 169	56 270	-	48 987
Finansiella skulder	56 567	63 119	-	-
Övriga poster	6 499	9 044	-	-
Summa uppskjutna skattefordringar	66 235	128 433	-	48 987

Uppskjutna skatteskulder

Materiella anläggningstillgångar	74 604	67 593	-	-
Obeskattade reserver	777	-	-	-
Summa uppskjutna skatteskulder	75 381	67 593	-	-

NOT 14 Goodwill

	Koncernen		Moderföreningen	
	2016/17	2015/16	2016/17	2015/16
Ingående anskaffningsvärden	240 005	240 200		
Årets förändringar:				
- Inköp	-	-	-	-
- Försäljningar och utrangeringar	-90 612	-	-	-
- Genom förvärv av dotterbolag	-	-	-	-
- Omklassificeringar	-	-	-	-
- Valutajustering	573	-195	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	149 966	240 005	-	-

Koncernen **Moderföreningen**
2016/17 2015/16 2016/17 2015/16

Ingående avskrivningar	-221 010	-211 428		
Årets förändringar:				
- Avskrivningar	-149	-9 772	-	-
- Försäljningar och utrangeringar	79 814	-	-	-
- Genom förvärv av dotterbolag	-	-	-	-
- Omklassificeringar	-	-	-	-
- Valutajustering	-573	190	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-141 918	-221 010	-	-
Ingående nedskrivningar	-17 548	-9 500	-	-
Årets försäljning och utrangeringar	9 500	-	-	-
Årets nedskrivningar	-	-8 048	-	-
Utgående ackumulerat nedskrivningar	-8 048	-17 548	-	-
Redovisat värde vid årets slut	0	1 446	-	-

För ytterliggare information om väsentliga uppskattningar vid nedskrivningsprövning av Goodwill, se not 2.

NOT 15 Övriga Immateriella anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderföreningen	
	2016/17	2015/16	2016/17	2015/16
Ingående anskaffningsvärden	30 420	23 888	10 698	4 166
Årets förändringar:				
- Inköp	642	6 532	261	6 532
- Försäljningar och utrangeringar	-2 943	-	-1 162	-
- Omklassificeringar	-	-	-	-
- Valutajustering	1	-	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	28 120	30 420	9 797	10 698
Ingående avskrivningar	-20 424	-17 350	-2 024	-886
Årets förändringar:				
- Avskrivningar	-1 190	-3 074	-600	-1 138
- Försäljningar och utrangeringar	1 642	-	-	-
- Omklassificeringar	-	-	-	-
- Valutajustering	-	-	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-19 972	-20 424	-2 624	-2 024
Ingående nedskrivningar	-6 963	-	-6 963	-
Årets försäljning och utrangeringar	-	-	-	-
Årets nedskrivningar	-	-6 963	-	-6 963
Utgående ackumulerat nedskrivningar	-6 963	-6 963	-6 963	-6 963
Redovisat värde vid årets slut	1 185	3 033	210	1 711

För ytterliggare information om väsentliga uppskattningar vid nedskrivningsprövning av immateriella anläggningstillgångar, se not 2.

NOT 16 Byggnader och mark

	Koncernen		Moderföreningen	
	2016/17	2015/16	2016/17	2015/16
Ingående anskaffningsvärden	531 498	523 152	-	-
Årets förändringar				
- Inköp	3 682	10 214	-	-
- Genom förvärv av dotterbolag	77 232	22 644	-	-
- Omklassificeringar	-	-9 636	-	-
- Nedskrivningar	-	-	-	-
- Försäljning och utrangeringar	-289 874	-14 876	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	322 538	531 498	-	-
Ingående avskrivningar	-273 778	-245 288	-	-
Årets förändringar				
- Avskrivningar	-11 802	-17 052	-	-
- Försäljningar och utrangeringar	127 507	5 450	-	-
- Omklassificeringar	-	4 643	-	-
- Nedskrivning	124	-21 531	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-157 949	-273 778	-	-
Redovisat värde vid årets slut	164 589	257 720	-	-

NOT 17 Förvaltningsfastigheter

	Koncernen		Moderföreningen	
	2016/17	2015/16	2016/17	2015/16
Ingående anskaffningsvärden	57 644	62 639	-	-
Årets förändringar				
- Inköp	75 425	-	-	-
- Genom förvärv av dotterbolag	-	6 356	-	-
- Omklassificeringar	-	9 636	-	-
- Försäljningar och utrangeringar	-11 092	-20 987	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	121 977	57 644	-	-
Ingående avskrivningar	-11 535	-13 116	-	-
Årets förändringar				
- Avskrivningar	-2 751	-1 338	-	-
- Omklassificeringar	-	-4 643	-	-
- Försäljningar och utrangeringar	5 985	7 562	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-8 301	-11 535	-	-
Redovisat värde vid årets slut	113 676	46 109	-	-

Förvaltningsfastigheternas verkliga värde uppgår på balansdagen till 337 310 tkr (85 731 tkr). Verkligt värde har beräknats enligt en modell för avkastningsvärde där hänsyn tas till driftsnetto och avkastningskrav. Vid beräkningen av driftsnetto har hänsyn tagits till normal beläggning. Avkastningskravet har satts med rimlig försiktighet utifrån lokalt gällande marknadsförutsättningar. Värderingen görs årligen av föreningen.

NOT 18 Inventarier

	Koncernen		Moderföreningen	
	2016/17	2015/16	2016/17	2015/16
Ingående anskaffningsvärden	774 084	764 394	7 819	2 018
Årets förändringar:				
- Inköp	214 660	219 803	-	7 799
- Försäljningar och utrangeringar	-292 615	-204 569	-812	-1 999
- Genom försäljning av dotterbolag	-113 775	-2 969	-	-
- Omklassificeringar	-	-2 588	-	-
- Valutajustering	5	-7	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	582 359	774 084	7 007	7 818
Ingående avskrivningar	-386 947	-387 467	-2 135	-1 457
Årets förändringar:				
- Avskrivningar	-74 472	-91 670	-206	-960
- Försäljningar och utrangeringar	118 024	89 579	711	283
- Genom försäljning av dotterbolag	84 818	783	-	-
- Omklassificeringar	-	1 821	-	-
- Valutajustering	-4	7	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-258 581	-386 947	-1 630	-2 134
Ingående nedskrivningar	-49 677	-16 065	-4 648	-
Årets försäljning och utrangeringar	27 005	2 977	-	-
Årets nedskrivningar	-	-36 589	-	-4 648
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-22 672	-49 677	-4 648	-4 648
Redovisat värde vid årets slut	301 106	337 460	729	1 036

I posten inventarier ingår bilar som nyttjas under finansiella leasingavtal med 257 121 tkr (245 637 tkr). Den övervägande delen av koncernens samtliga bilar leasas.

NOT 19 Pågående nyanläggningar

	Koncernen		Moderföreningen	
	2016/17	2015/16	2016/17	2015/16
Ingående nedlagda utgifter	1048	16 642	-	12 420
Under året nedlagda utgifter	25 393	11 992	-	2 166
Under året genomförda omfördelningar	-22 562	-27 586	-	-14 586
Redovisat värde vid årets slut	3 879	1 048	-	-

NOT 20 Andelar i koncernföretag

Moderföreningen	17-02-28	16-02-29
Ingående anskaffningsvärden	77 743	71 168
Förvärv VRT Bil AB	–	6 575
Akteägartillskott dotterbolag	65 500	39 550
Avyttring dotterbolag	–18 274	–
Nedskrivning andel i dotterbolag	–65 500	–39 550
Redovisat värde vid årets slut	59 469	77 743

	Org nr	Säte	Kapitalandel %	Antal aktier	Redovisat värde
OK Detaljhandel AB	556029-4588	Stockholm	100	20 000	2 000
Fastighets AB Norrtull	556069-3086	Stockholm	100	3 000	31 157
Fastighetsaktiebolaget Ekan 7 och Ekan 8 i Södertälje	559039-0364	Stockholm	100		
Laxå Logistikpark AB	556740-9593	Stockholm	100		
Norrtull Väst AB	556249-1810	Stockholm	100		
Fastighetsutveckling i Södertälje AB	559046-3690	Stockholm	100		
Fastighetsholding 1 Norrtull	559065-2029	Stockholm	100		
Fastighetsholding 2 Norrtull	559051-3254	Stockholm	100		
Norrtull Energi AB	556025-6280	Stockholm	100	50 000	5 022
Laxå Pellets AB	556647-9969	Laxå	100		
Helsinge Pellets AB	556682-9841	Laxå	100		
OK Marknadsservice AB	556028-2856	Stockholm	87	43 427	21 220
Bedege AB	556252-4644	Stockholm	100		
OK-Förlaget AB	556040-1472	Stockholm	100		
Vi Bilägare AB	556022-0849	Stockholm	100		
Anfor Kommunikation AB	556252-8348	Stockholm	100		
Motopress AB	556343-9685	Stockholm	100		
IC Factory AB	556343-9719	Stockholm	100		
Motopress AS	980 363 228	Oslo, Norge	100		
OK Kustannus OY	0550847-9	Helsingfors, Finland	100		
Ana Group AB	556958-4559	Trollhättan	100	500	70
Bilverksamheten på Grafittvägen AB	556065-9574	Trollhättan	100	50 000	
ANA Motorcentrum AB	556835-7585	Trollhättan	100		
JSS Bil AB	556652-3469	Stenungsund	100		
Summa					59 469

Rörelseförvärv under räkenskapsåret

Under året har följande fastighetsbolag förvärvats: Fastighetsutveckling i Södertälje AB per 160517, Fastighetsholding 1 Norrtull samt Fastighetsholding 2 Norrtull per 160923.

NOT 21 Andelar i intresseföretag

	Koncernen		Moderföreningen			
	2017-02-28	2016-02-29	2017-02-28	2016-02-29		
Ingående anskaffningsvärden	2 096 573	2 057 761	685 509	685 544		
Årets utdelning	–152 160	–151 800	167 329	–		
Årets andel av intresseföretagens resultat	497 415	177 242	–	–		
Årets avyttring	–	–35	–	–35		
Akteägartillskott	181 482	–	–	–		
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	7 755	13 405	–	–		
Ändring andelsvärde övergång Bensinpumpen BENFA fastigheter AB	–14 153					
Redovisat värde vid årets slut	2 616 912	2 096 573	852 838	685 509		
	Org nr	Säte	Kapitalandel %	Antal andelar/aktier	Eget kapital	Bokfört värde eget kapital koncernen
OK-Q8 AB	556027-3244	Stockholm	50	500 000	5 136 603	2 572 070
BraBil Sverige AB	556627-6183	Upplands Väsby	30	180 000	206 471	46 976

NOT 22 Övriga finansiella anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderföreningen	
	2016/17	2015/16	2016/17	2015/16
Fordringar hos koncernföretag				
Ingående fordringar	–	–	97 657	97 157
Nya fordringar	–	–	–	910
Reglerade fordringar	–	–	–97 657	–410
Utgående fordringar	–	–	0	97 657
Fordringar hos intresseföretag				
Ingående fordringar	350 000	350 000	350 000	350 000
Utgående fordringar	350 000	350 000	350 000	350 000
Andra långfristiga värdepappersinnehav				
Ingående anskaffningsvärden	123 077	120 176	55 562	52 562
Inköp	5 000	3 001	5 000	3 000
Försäljningar	–26	–100	–25	–
Nedskrivningar	–23 500	–	–	–
Utgående anskaffningsvärden	104 551	123 077	60 537	55 562
Andra långfristiga fordringar				
Ingående fordringar	75 344	233 011	5 000	198 371
Nya fordringar	37 795	40 841	5 000	5 000
Flytt till kortfristig fordran	–	–198 371	–	–198 371
Reglerade fordringar	–2 509	–137	–	–
Utgående fordringar	110 630	75 344	10 000	5 000
varav				
Nettotillgång avseende förmånsbestämd pensionsplan	80 074	63 279	–	–
Förlagsandel som moderföreningen tecknat i Kooperativa Förbundet	–	198 371	–	198 371

NOT 23 Tillgångar/avsättningar/skulder som redovisas i fler än en post

	Koncernen		Moderföreningen	
	17-02-28	16-02-29	17-02-28	16-02-29
Tillgångar som redovisas i flera poster				
Uppbokad leverantörsfaktura som avser förutbetalad kostnad	–	–	712	–
Skulder som redovisas i flera poster				
Uppbokad leverantörsfaktura som avser förutbetalad kostnad	–	–	–712	–

NOT 24 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderföreningen	
	17-02-28	16-02-29	17-02-28	16-02-29
Förutbetalda leverantörsskulder	6 144	6 537	40	46
Upplupna ränteintäkter	9 867	43 991	9 767	43 991
Upplupna bonus- och garantifordringar	358	2 327	–	–
Övriga poster	16 493	27 482	712	811
Summa	32 862	80 337	10 519	44 848

NOT 25 Disposition av vinst eller förlust

Koncernens fria egna kapital enligt koncernbalansräkningen uppgår till 407 628 786 kr.

Till föreningsstämmans förfogande står enligt moderföreningens balansräkning 365 267 808 kr.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att dessa vinstmedel disponeras på följande sätt:

Återbäring lämnas med 20 öre per liter drivmedel på bemannade stationer. På obemannade stationer (OKQ8 Minipris) lämnas 5 öre per liter drivmedel. 2,0% lämnas på övriga inköp	40 465 000
På medlemmarnas insatskapital lämnas 2,5% ränta	3 882 041
I ny räkning balanseras	320 920 767
Totalt	365 267 808

Produkter som undantages från återbäring:

Sedelautomat, bilköp, parkering, hotell, resor, Privpack och posttjänster, lotter/spel/biljetter, presentkort, läkemedel, telefonautomater och telefonitjänster, villaolja, el, pellets (vid hemleverans), OKQ8 Villaförsäkring, köp utanför OKQ8-kedjan och hos samarbetspartner – Q8 Danmark och Volvohandeln (Tanka).

NOT 26 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser

	Koncernen		Moderföreningen	
	2016/17	2015/16	2016/17	2015/16
Avsatt till pensioner enligt BR	–	55 738	–	–

Förmånsbestämda pensionsplaner

Inom koncernen finns pensionsplaner där anställda har rätt till ersättning efter avslutad anställning baserat på slutlön och tjänstgöringstid. Följande pensionsplaner förekommer där inslag av förmånsbestämda planer finns:

- Kooperationens tilläggs pension för tjänstemän (KTP)
- Industrins och handelns tilläggs pension för tjänstemän (ITP)

Båda planerna är kollektiv avtalspension för tjänstemän som omfattar ersättningar för ålderspension, kompletterande ålderspension, familjepension, sjukpension och premiebefrielseförsäkring varav ålderspensionen är en förmånsbestämd plan.

Koncernens företag har följande trygghandsformer för ålderspensionen:

- avsättning till en egen pensionsfond i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse (ålderspension enligt KTP)
- avsättning i egen balansräkning enligt FPG/PRI (ålderspension enligt ITP)
- genom försäkring i KP Pension & Försäkring AB och Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt (ålderspension såväl enligt KTP som ITP).

Av dessa är den sistnämnda en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare där koncernen inte har sådan information som gör det möjligt att redovisa denna plan som en förmånsbestämd plan. Därför redovisas pensionsplaner tryggade genom försäkring som avgiftsbestämda pensionsplaner.

Förmånsbestämda pensionsplaner	17-02-28	16-02-29
De belopp som redovisas i koncernens balansräkning har beräknats enligt följande:		
Nuvärdet av fonderade förpliktelser	317 207	324 182
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	–397 281	–387 461
	–80 074	–63 279

Nuvärdet av ofonderade förpliktelser	0	55 738
Oredovisade aktuariella vinster (+) och förluster (–)	–	–
Nettoskuld i balansräkningen	–80 074	–7 541

Nettobeloppet redovisas i följande poster i koncernens balansräkning:

Övriga långfristiga fordringar	80 074	63 279
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	–	55 738
Nettoskuld i balansräkningen	–80 074	–7 541

De belopp som redovisas i koncernens resultaträkning är följande:

Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande år	6 357	7 451
Räntekostnad	9 687	8 419
Reglering	8 984	3 725
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	–11 396	–7 784
Summa	13 632	11 811

Belopp redovisade direkt i eget kapital	17-02-28	16-02-29
Omvärderingar:		
Aktuariella vinster (-) och förluster (+)	7 803	37 529
Skillnad mellan faktisk avkastning och avkastning enligt diskonteringsräntan på förvaltningstillgångarna	16 235	–2 818
Effekter av förändring i tillgångsbegränsning, exkl belopp redovisat i räntenettet	–	–
Netto redovisat direkt i eget kapital	24 038	34 711

Pensionskostnader	17-02-28	16-02-29
Totala pensionskostnader som redovisas i koncernens resultaträkning är följande:		
Kostnader för förmånsbestämda planer	6 357	7 451
Kostnader för avgiftsbestämda planer	14 711	30 373
Kostnader för löneskatt på pensionspremier	5 111	9 176
Summa pensionskostnad	26 179	47 000

Den faktiska avkastningen på pensionsplanernas förvaltningstillgångar uppgick till

17-02-28	16-02-29
27 631	4 966

Specifikation av förändring i den nettoskuld som redovisas i koncernens balansräkning

Nettoskuld vid årets början enligt fastställd balansräkning	–7 541	30 127
Pensionskostnad	–51 183	8 086
Utbetalda förmåner	–15 122	–17 155
Tillskjutna medel från arbetsgivare (avsättningar)	2 688	–1 561
Redovisad aktuariell vinst/förlust i övrigt totalresultat	–24 038	–41 821
Utbetalda medel till arbetsgivare (gottgörelser)	15 122	14 783
Nettoskuld	–80 074	–7 541

Viktigare aktuariella antagande på balansdagen

Diskonteringsränta, %	3,2	3,0
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar, %	3,2	3,0
Framtida årliga löneökningar, %	2,8	2,6
Framtida årliga pensionsökningar, %	1,6	1,6
Inflation, %	1,6	1,6
Livslängd	FFFS2007:31	FFFS2007:31
Personalomsättning	3%	3%
Pensionsskuldens duration/löptid	15	15

Känslighetsanalys

I nedanstående tabell presenteras möjliga förändringar av aktuariella antaganden per bokslutstidpunkten, övriga antaganden oförändrade, och hur dessa skulle påverka den förmånsbestämda förpliktelser.

Koncernen	Ökning	Minskning
Diskonteringsränta (1% förändring)	305 882	329 004

	17-02-28	16-02-29
	KTP	KTP
Livslängdsantaganden vid 65 år – pensionerade medlemmar:		
Män	19,6	19,6
Kvinnor	22,7	22,7
Livslängdsantaganden vid 65 år för medlemmar som är 45 år:		
Män	20,3	20,3
Kvinnor	22,8	22,8

NOT 27 Övriga avsättningar

	Koncernen		Moderföreningen	
	2016/17	2015/16	2016/17	2015/16
Avsättning för garantier				
Ingående avsättningar	424	302	–	–
Nya avsättningar	–	128	–	–
lanspråktaget belopp	–424	–6	–	–
Återfört outnyttjat belopp	–	–	–	–
Utgående avsättningar	0	424	–	–
Övriga avsättningar				
Ingående avsättningar	30 106	10 316	–	–
Nya avsättningar	2 727	19 790	–	–
lanspråktaget belopp	–24 878	–	–	–
Återfört outnyttjat belopp	–	–	–	–
Utgående övriga avsättningar	7 955	30 106	–	–
Utgående totala avsättningar	7 955	30 530	–	–

Garantiavsättningar för nya bilar görs löpande för varje affär och avser en garantikostnad som inte täcks av generalagenten. Dessa finns inte längre kvar i koncernen.

Övriga avsättningar är avsättningar gällande lokalkostnader för uppsagda men ej använda lokaler i bland annat Trollhättan och Strömstad. Övriga avsättningar avser även avsättningar för åtaganden och reklamationer i Laxå Pellets.

NOT 28 Övriga långfristiga skulder

	Koncernen		Moderföreningen	
	17-02-28	16-02-29	17-02-28	16-02-29
Skulder till koncernföretag	–	–	2 046	6 096
Byggnadslån	–	4 266	–	4 266
Övriga skulder	206 834	178 379	–	–
Summa långfristiga skulder	206 834	182 645	2 046	10 362
Förfallotider				
Långfristiga skulder med löptider över 5 år				
Skulder till koncernföretag	–	–	2 046	6 096
Byggnadslån	–	4 266	–	4 266
Summa	–	4 266	2 046	10 362

NOT 29 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderföreningen	
	17-02-28	16-02-29	17-02-28	16-02-29
Sociala avgifter	23 982	29 442	228	217
Upplupna och förutbetalda hyror	5 567	1 969	–	–
Prenumerationsskuld	34 114	37 050	–	–
Upplupen premielön	278	777	–	–
Upplupna räntekostnader	1 926	3 846	1 926	3 846
Upplupna semesterlöner	81 368	88 490	2 086	1 667
Övriga poster	59 959	112 682	7 641	12 748
Summa	207 194	274 256	11 881	18 478

NOT 30 Ställda säkerheter

	Koncernen		Moderföreningen	
	17-02-28	16-02-29	17-02-28	16-02-29
För egna avsättningar och skulder	–	–	–	–
Avseende skuld till kreditinstitut				
Fastighetsinteckningar	–	–	–	–
Företagsinteckningar	4 870	9 213	–	–
Avseende kortfristiga skulder till kreditinstitut				
Tillgångar belastade med äganderättsförbehåll	257 121	245 637	–	–
Summa	261 991	254 850	–	–

NOT 31 Eventualförpliktelser

	Koncernen		Moderföreningen	
	17-02-28	16-02-29	17-02-28	16-02-29
Garanterade återköp	4 592	36 122	–	–
Borgensåtagande leasingavtal	–	1 350	–	–
Summa ansvarsförbindelser	4 592	37 472	–	–

Kapitaltäckningsgaranti har lämnats till förmån för Norrtull Energi.

NOT 32 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Beslut har tagits att acceptera en riktad nyemission från Charge-Amps AB. OK ekonomisk förenings aktieandel kommer efter nyemission att uppgå till 31,6%. ANA Motorcentrum AB har per 2017-03-01 avyttrat JSS Bil AB till ANA Group AB.

NOT 33 Likvida medel

	Koncernen		Moderföreningen	
	2016/17	2015/16	2016/17	2015/16
Kassamedel	13 778	17 693	–	–
Banktillgodohavanden	710 033	196 217	704 222	184 665
Kortfristiga placeringar	–	–	–	–
Likvida medel i kassaflödesanalysen	723 811	213 910	704 222	184 665

Stockholm den 4 april 2017

Ines Uusmann
Ordförande

Åsa Magnusson
vice ordförande

Gert-Inge Andersson
Ledamot

Karin Mattsson Weijber
Ledamot

Jimmy Jansson
Ledamot

Katarina Nyberg Finn
Ledamot

Roger Bolander
Ledamot

Håkan Smith
Ledamot

Marit Landegren
Arbetsgatarrepresentant
Unionen

Ingrid Berglin
Arbetsgatarrepresentant
Transport

Britt Hansson
VD

Vår revisionberättelse har lämnats 4 april 2017

Tomas Forslund
Auktoriserad revisor

Torbjörn Rigemar
Förtroendevald revisor

Lars Backe
Förtroendevald revisor

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i OK ekonomisk förening, org. nr 702000-1660

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för OK ekonomisk förening för räkenskapsåret 2016-03-01–2017-02-28.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderföreningens och koncernens finansiella ställning per den 28 februari 2017 och av dessas finansiella resultat och kassaflöde för räkenskapsåret. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderföreningen och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen i enlighet med International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standards beskrivs närmare nedan i avsnittet Revisorernas ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till föreningen i enlighet med kraven i lagen om ekonomiska föreningar och i övrigt god revisionssed i Sverige och vi har fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorernas ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter vare sig det skulle bero på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses

vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptiskt inställning under hela revisionen.

Dessutom:

– identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vi utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att kunna utgöra grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

– skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

– utvärderar vi lämpligheten av de redovisningsprinciper som tillämpas samt rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

– drar vi en slutsats om lämpligheten av att styrelsen och verkställande direktören tillämpar ett antagande om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som skulle kunna leda till betydande tvivel om föreningens och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi skulle dra slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera vårt uttalande om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Likväl kan framtida händelser eller förhållanden medföra att företag eller en förening inte längre skulle kunna fortsätta verksamheten.

– utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland dess tilläggsupplysningar och huruvida årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en i allt väsentligt rättvisande bild.

– inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen, för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamma ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen bland annat om revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för dess genomförande. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuellt betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av OK ekonomisk förening under år 2016-03-01–2017-02-28 samt av förslaget till disposition av föreningens vinst.

Vi tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt styrelsens förslag samt beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsbedömning i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare nedan i avsnittet Revisorernas ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderföreningen och koncernen i enlighet med kraven i lagen om ekonomiska föreningar och i övrigt god revisionsbedömning i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga för att kunna utgöra grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till disposition av föreningens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som moderföreningens och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av eget kapital i föreningen, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma föreningens ekonomiska situation samt att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett tryggt sätt.

Den verkställande direktören har att ombesörja den löpande förvaltningen i enlighet med styrelsens riktlinjer och anvisningar samt att därutöver bland annat vidta de åtgärder som krävs för att föreningens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag samt för att medelsförvaltningen ska skötas på ett tryggt sätt.

Revisorernas ansvar

Vårt mål för revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis i syfte att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende – företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen, eller – på något annat sätt handlat i strid med lagen om ekonomiska föreningar, årsredovisningslagen eller föreningens stadgar.

Vårt mål för revisionen av förslaget till disposition av föreningens vinst eller förlust är att med rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om förslaget är upprättat i enlighet med lagen om ekonomiska föreningar.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet men utgör ingen garanti för att en revision som utförts enligt god revisionsbedömning i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som skulle kunna föranleda ersättningskyldighet mot föreningen eller att ett förslag till disposition av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

I en revision i enlighet med god revisionsbedömning i Sverige använder vi professionellt omdöme och intar ett professionellt skeptiskt förhållningssätt under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till disposition av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle kunna ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till disposition av föreningens vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta, i syfte att kunna bedöma om förslaget är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Stockholm den 4 april 2017

Thomas Forslund
Auktoriserad revisor
KPMG AB

Lars Backe
Förtroendevald
revisor

Torbjörn Rigemar
Förtroendevald
revisor

OK

OK ekonomisk förening
Box 23150, Sveavägen 155
104 35 Stockholm
Telefon 08-506 800 00
www.ok.se

Verksamhetsberättelsen och årsredovisningen är tryckt på FSC-märkt papper av ett Svanenmärkt tryckeri. Detta innebär att trycksakens pappersval gjorts med socialt och miljömässigt ansvarstagande. Läs mer på hytetryck.se under fliken miljö.